

בעניין:

נגד

מנהל אגף בכיר מעונות יום ומשפחתונים לגיל הרך (הממונה).

החלטה-עיכוב ביצוע

בפני בקשה לעיכוב ביצוע החלטת הממונה מיום 6 במרץ 2023 שלא ליתן לעוררת "אישור העסקה להפעלת מעונות יום לפעוטות".

החלטת הממונה ניתנה נוכח תיק חקירה הקיים לעוררת בחשד לעבירות מיום 6 באפריל 2022 של: התעללות פיזית או נפשית בחסר ישע, תקיפה סתם – קטין ע"י אחראי והתעללות פיזית או נפשית בחסר ישע.

קיצורה של ההחלטה ניכר, וכל הנימוקים מפורטים בסעיף 3 להחלטה:

"הנך חשודה בביצוע עבירות התעללות פיזית או נפשית בקטין, ותקיפה סתם - קטין ע"י אחראי הנכללות בנספח א' לנוהל בדיקת רישום פלילי (המפורסם באתר משרדנו), הרי שהנוהל האמור קובע חזקה ולפיה מדובר בעבירות אשר מפאת מהותן וחומרתן, לא ראוי שהנחשדת בהן תנהל מעון יום לפעוטות. מכאן ששיקול דעתי מצומצם ביותר. בכתב תגובתך לא היה די בכדי להפריך חזקה זו. לפיכך הריני מחליט שלא ליתן לך אישור העסקה להפעלת מעון יום לפעוטות."

עוד נכתב בהחלטה, בסעיף 4:

"ככל ויתקבל מידע חדש לגבי המידע הפלילי על שמל (סגירת תיק), החלטתי זו עשויה להשתנות."

טענות הערר

עיקר טענותיה של העוררת הן:

- העוררת הינה גננת מוסמכת בכירה עם ותק של שנים רבות במסגרות ציבוריות ופרטיות, שרואה בעבודתה גם שליחות חינוכית.
- המעון אותו מנהלת העוררת מרושת במצלמות אבטחה כנדרש, והמשטרה תפסה במסגרת החקירה את כל הסרטונים ממצלמות האבטחה.
- לגבי האירוע בגינו קיים תיק החקירה, נטען כי מדובר בתלונת שווא אשר הוגשה על-ידי הורה לפעוט במעון "שגילה לדבריה בעיות התנהגות אותן ייחסה למעון של מרשתי ללא שמץ של ראיה כלשהיא".

- העוררת נחקרה במשטרה "ומסרה תשובות והסברים ככל שנדרשה".
 - חקירת המשטרה הסתיימה כבר בחודש מאי 2022, והתיק הועבר לבחינת הפרקליטות. לאחרונה התקבלה הודעה מהפרקליט המטפל, עו"ד [REDACTED], שהתיק הוחזר למשטרה לביצוע השלמות.
 - דבר התלונה ידוע להורים בגן.
- כמו כן, הועברו לוועדת הערר הטיעונים שהוגשו לממונה במסגרת השימוע, שם ביקשה העוררת "לקבל אישור זמני ומותנה" עד שתושלם החקירה ותתקבל החלטה בתיק.

דיון והחלטה

- קיצורה של ההחלטה בוטה ואינו הולם את המשמעויות הנובעות ממנה. ההנמקה השטחית והכוללנית כאשר מדובר בפגיעה חמורה בחופש העיסוק של המבקשת, בטווח זמן מיידי ומבלי שניתנה התייחסות לבקשה שהעלתה המבקשת לאישור זמני ומותנה – אינה מחזקת את תחושת האמון בהליך שנדרש הממונה לקיים. האמון הזה משמעותי גם להורי הפעוטות ולעובדות במערכת. על חובות ההנמקה של בעל הסמכות המינהלית נתן המחוקק את דעתו כבר בשנות ה-50 וה-60 עת חוקק חוק לתיקון סדרי המינהל (הנמקות), התשי"ט-1958.
- הממונה נסמך, כך לפי סעיף 3 בהחלטתו, על חזקה לפיה ביחס לכל עבירה המופיעה בחלק א' לנוהל הרישום הפלילי, אפילו הנחשד בה לא ראוי שיועסק במעון יום, וזאת מפאת מהותה וחומרתה של העבירה. עוד עולה מסעיף 3 בהחלטה, כי על המבקש, גם אם הוא רק חשוד בשלבים מוקדמים של חקירה, מוטל הנטל להפריך את החזקה כאמור. העברת הנטל אל המבקש אינה תוצאה פשוטה, וברי כי אין למבקש גישה לחומרי החקירה המתנהלת כנגדו.
- כבר נאמר בהחלטות קודמות של הוועדה, כי ברור לוועדה שקיימים קשיים בהעברת מידע מהמשטרה או הפרקליטות לממונה. זהו מצב נתון בפני הוועדה וגם בפני הממונה, אך לא ניתן להתעלם ממנו בשיקולי ההחלטה.
- חמור מכך, קיצור וכוללניות ההחלטה מעלה את הסברה כי הממונה כלל לא נסמך על מידע עובדתי אודות האירוע הנטען או בחן את ההתנהלות בגן בעת שנתן את החלטתו. ואכן ממועד האירוע שנחשד כעבירה ועד להחלטת הממונה חלפה כמעט שנה, אך לא הוצג ע"י הממונה פירוט או מידע אודות האירוע עצמו. לממונה כלים לבחון את המצב בגן, למשל באמצעות מערך הפיקוח שמפעיל משרד החינוך. אך לפי ההחלטה, לא ניתן להניח שבחינה כזו נערכה.
- אחד, בהחלטתו שלא לאפשר לאדם לעסוק במעון יום, הממונה רשאי להסתמך על כל מידע הקיים אצלו, והוא אינו נדרש להסתמך רק על חומרי החקירה. יתרה מכך, לממונה אף קיימת סמכות לא לאשר העסקה של אדם אם מצא שיש בהתנהגותו "השפעה מזיקה על הפעוטות". אך הממונה לא העלה טענה כזו.
- צריך להזכיר, לפי תדפיס המידע הפלילי, תיק החקירה נפתח כבר לפני שנה והממונה לא הציג כל מידע לגביו. לצערנו, טיפול בתיקי חקירה אורך פרק זמן משמעותי ולא ידוע. בנסיבות המקרה התוצאה עשויה להיות סגירת המעון ומניעה של אפשרות העוררת לעבוד במקצוע בו הכשרתה וניסיונה המקצועיים. גם מהחלטת הממונה עולה כי במקרה של סגירת התיק, ההחלטה עשויה להשתנות.
- נוכח כל אלה, אני מוצאת מקום להורות על עיכוב ביצוע ההחלטה, לעת עתה רק עד לקבלת התייחסות מפורטת של הממונה.

נוכח כל האמור לעיל, בהתאם לסמכותי לפי חוק בתי דין מנהליים, התשנ"ב-1992, אני מורה בשלב זה על ביצוע עיכוב החלטת הממונה לשנת הלימודים הנוכחית, עד ליום 31 באוגוסט 2023.

הממונה יתייחס באופן מפורט ומנומק לשאלות הבאות עד ליום 30 במאי 2023 :

- הממונה יענה בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, האם קיים אצלו מידע עובדתי אודות המקרה בגינו קיים לעוררת תיק חקירה, וכיצד הגיע המידע אליו. אם קיים אצלו מידע כזה, הממונה יסביר באיזה אופן ניתן להציג מידע זה לוועדת הערר.
 - הממונה יפרט מהו המידע שקיים אצלו או שיכול להיות קיים אצלו ולהשליך לגבי עבודתה של העוררת או לגבי התנהלות המעון שביקש את העסקתה של העוררת.
 - הממונה יציג את דוחות הפיקוח וכיו"ב הקיימים לגבי המעון, ולצד זאת יסביר בהתייחסותו מה ניתן ללמוד מהם לגבי המעון ולגבי עבודתה של העוררת.
 - נוכח המפורט ברקע להחלטה זו ונוכח המידע החסר בשאלות המפורטות לעיל, הממונה יענה עד ליום 31 במאי 2023 מדוע לא יינתן רישיון זמני ומותנה למבקשת עד לקבלת החלטה בתיק החקירה או לחילופין יקבע עיכוב ביצוע על החלטתו, ובמידת הצורך בתנאים, לשנות הלימודים התשפ"ג והתשפ"ד, וזאת כל עוד לא יהיה שינוי בנסיבות או במידע הקיים אצלו באופן המצדיק שינוי החלטת הממונה או לחילופין ביטול עיכוב הביצוע. במקרה של עיכוב ביצוע בהסכמה גם לשנת הלימודים התשפ"ד ניתן יהיה לקבל את התייחסות הממונה המבוקשת לעיל עד ליום 30 בנובמבר 2023.
- בסמוך לאחר קבלת התייחסות הממונה תתקבל החלטה בשאלת אפשרות הארכת עיכוב הביצוע וייקבע מועד לדיון בערר.

על החלטה זו ניתן לערער לבית המשפט לעניינים מנהליים במועד הקבוע בחוק.

ניתנה היום, יום ראשון ט"ז אייר תשפ"ג, 07 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

ענת חיים, עו"ד
יו"ר